

דברים בשם אומרם

מגדלים יקרים

הרפת הישראלית ב-2030?

לאן הולכים? שואלים כולם! זו שאלה נכונה בכל היבט על הארץ הזו, חוסר היכולת של מדינת ישראל לתכנן תוכניות ארוכות טווח לאומיות מיום הקמתה גורמת לסדר העדיפות הלאומי להתגמש מסיבות פוליטיות בעיקר. כל ארבע שנים מגיעים אינטרסנטים חדשים ומערבבים מחדש את הקלפים. מיותר לציין כי הנפגעת העיקרית היא המדינה ומוסדותיה, התחייבויות שלטוניות, רצף שלטוני ועקרון ההמשכיות הם משפטים האמורים לשמור לפחות על חוקים קיימים, על חוקים בדרך לחקיקה ותקנות מכל סוג והסכמים. הדבר המדהים ביותר דווקא ההסכמים מוגנים יחסית ע"פ החוק. דבריה של דינה זילבר כאילו לשר מותר הכול לא עמדו במבחן המשפטי בכל השנים, למעט פעולה אחת בסמכות שר האוצר, ביטול והפחתה של מכסי המגן או מכסים בכלל, פריבילגיה יוצאת דופן, דברים אלו מתייחסים לכלל ענפי המשק בישראל כולל הענף שלנו.

תכנון וכללים נוקשים

בעידן השוק החופשי, הכלכלה הישראלית צריכה לכלכל את צעדיה ובסוגיה זו ענף החלב זכה לחוק והסכמים שונים המאפשרים לו לתכנן בתוך מסגרת מוסכמת את עתידו. תכנון מרכזי, מנגנון מחיר מטרה, השקעות ארוכות טווח וגידור היבוא, הינם הכלים אותם המדינה מעמידה לטובת פרנסת אנשינו בענף מול, הפריסה ההתיישבותית, תפיסה ושמירת קרקע, בטחון תזונתי ובטחון לאומי. מול כל זה המדינה מעמידה מסגרות נוקשות של מערכות איכות סביבה ורווחת בעלי חיים וכל זה נכנס תחת השם המשמעותי החדש קיימות. ללא יכולת להסתכל על

אביתר דותן

מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר

המושג הנ"ל לנתחו לעומק ולטפל בו בראייה של עשר שנים קדימה בלתי אפשרי יהיה לקיים ענף כלכלי כל שהוא. המדינה מציבה כללים נוקשים והפקידות יודעת ליישם בשטח, המדינה לא יודעת להעניק את המשאבים הנכונים כדי לא ליצור חיכוך תמידי ביכולת לעמוד בתנאי הקיימות בשמם החדש. המדינה מצידה רוצה הפחתת מחיר החלב גולמי ע"י התייעלות ופתיחת השוק לתחרות משמעותית כולל הכנסת יבוא עם יכולות גידור של הגנה על יצור מקומי מוגבלים ככל שאפשר ופה בעצם טמון החיכוך הגדול ביותר. הפתרון הנכון ליצירת הכלים לתוכנית ארוכת טווח לענף מאפשר פרנסה מכבדת ושמירת איכותו הוא משאבי אמת [כסף]. כיום המדינה תקצבה את הענף בשש השנים הבאות ב-450 מיליון ₪ לאפשר את התנהלות הענף. באופן רשמי אין שום הסכם מיושם, אבל הכסף כבר קיים בחוק התקציב לשנים הבאות. לא משנה מה יקרה פה בשנה הקרובה הסכם כזה או אחר, סכום זה הוא הבסיס. ממשלה חדשה ובעיקר שרים ומנכלים יכולים להשפיע משמעותית על סדרי עדיפויות מידיים והגדלת סכום זה היא בהחלט אפשרות בגיבוש תקציב המדינה לשנת 2020 וישנה אפשרות של תקציב דו שנתי. דבר שני, תפיסת עולמו של שר האוצר בעניין המכסים, גישה חיובית שלו וניתן לשפר נקודתית את עניין המכס בזמן קצר וללא חסמים, גישה קיצונית היא אפשרות סבירה תמיד לפתיחת המכסים בכל ענף. פרשנות חוק החלב היא חד משמעית והסכם לוקר המסתיים בסוף השנה לא מאפשרים לנו להגיד "הכל יישאר אותו דבר", אין דבר כזה. שיטת

חשוב מנגנון מחיר המטרה בוועדה למחירים המפוקחים זה כבר לא אותו דבר ובלי הסכמים בעניין המכס, האפשרויות שיש לשר אוצר הן חד משמעיות ולכן שום דבר לא אותו דבר!

דיונים על סוגיות הליבה

סוגיות הליבה שלנו קשורות בהשקעות ובפרישה נושאים הקשורים לגובה התמיכה בענף. אופציית אבי שמחון קיימת וגם היא תלויה בגובה התמיכה וסדרי העדיפויות של המדינה. בכל בדיקה כלכלית, אופציה זו פחות טובה לנו בטווח הבינוני ממשטר התכנון והמנגנון המחיר, אולי בטווח הארוך עם תאגיד ויכולות ויסות, כולל מחלבה שלנו, אך בזה אין בהירות מוחלטת. האתגר הגדול ביותר אותו הענף שלנו מעמיד מול המדינה היא השונויות הדרמטיות בכל רפת ובכל מגזר כלכלית ומקצועית. בכל הסדרה, נושא זה תמיד יהיה בו קושי אמיתי להגיע להסכמות נרחבות פנימיות בעיקר. בניגוד לקולות משמעותיים בענף, הטוענים כי הסדרה זו תחולל

פרישה המונית, אך הדבר אינו עומד במבחן המציאות, בטח לא בתקופת הסכם לוקר. הפרישה מרצון בתחילת הרפורמה בעיקרה היא מחסור. בדור המשך ולא תנאי הסחר של הענף היו גם כאלה שנבהלו מתרחישי האימה ופרשו, אך עובדתית הנשארים בענף בשנים אלו הרוויחו יותר.

תהליכי הניוד במועצה בשנה

האחרונה הסתיימו בעודפי ביקושים לחלב ובניסיון העמוק של כל גורמי הענף למפות רצון לפרישה. האחוזים הם קטנים ביותר וגם בהיבט של גובה הפרישה. התייחסות של הרפתנים רחוקה מרצון לפרוש מהענף וטוב שכך, מצד שני בכל הסדרה נושא זה חייב להיות מוסדר לחלוטין בצורה הגונה, כיום תהליך הניוד מוסדר ומעניק ערך בסיסי הגון. הקשר לפרישה והתייעלות בה המדינה והמחלבות בדומיננטיות ברורה, מובילות לכיוון היתרון לגודל. אנחנו מתנגדים לכך והצורך להעניק יכולת לכל בעל מכסה ליצר במקנתו הובילה לכמה הסכמות משמעותיות. תמיכה ישירה בתוך משטר תכנון

(אין אח ורע לעניין בעולם) השקעות כספיות מול תוכניות עבודה רב שנתיות ובהחלט בנקודה זו ניתן בהסדרה העתידית בתמיכה של ממשלה חיובית להגדיל את סכומי הכסף הצבועים. בראיה ענפית רחבה ושותפות אמת ניתן להגיע להסדרה עתידית המבטיחה אותנו ואת הענף לעוד עשר שנים של יציבות.

ממשלה חיובית בנושא הגדלת "תקציב השקעות" "שמירת היצור המקומי" ושמירת יצור החלב בכל מכסה ע"י תמיכה ישירה יובילו להסדרה בה נוכל להתמודד בכל אתגרינו.

ולסיום, אני מבקש לפנות לכל המגדלים באשר הם ולאחל לכולנו חג פסח שמח וכשר ושתקום בישראל ממשלה שתדע להעריך את החקלאים ואת ענף החלב שלנו ונמצא שותפים אמיתיים, ולהוביל את הענף לדרך עם עתיד ברור, וודאי ולפרנסה טובה לכול.

חג שמח
אביתר דותן

ברכת חג שמח וכשר

אביב של פריחות,
שגשוג, בריאות והצלחה

מצוות ש.נ.א.ר מדיה ומידע

שנ"א

תמצאו אותנו גם באינטרנט

<http://meshek.icba.org.il>